

Toimintakertomus 2023 Stara

Sisältö

Toimitusjohtajan terveiset: Säästöjen vuosi	3
Päätöksenteko: Johtokunta ohjaa Staran toimintaa	4
Talous ja tavoitteet: Liikevaihto kasvoi, mutta kannattavuus heikkeni	7
Asiakas: Asiakastyytyväisyys pysyi korkealla tasolla	10
Prosessit: Hankintoja kehittämällä isoja säästöjä	12
Henkilöstö: Henkilöstömäärä väheni edelleen	18
Työkohteita ja tunnuslukuja	24

TOIMITUSJOHTAJAN TERVEISET

Säästöjen vuosi

Staran vuosi 2023 sisälsi sekä isoja onnistumisia että uusia haasteita.

Saavutimme kehittämis- ja tuottavuusohjelman yli viiden miljoonan euron säästötavoitteet samaan aikaan, kun kunnossapidettävä alueemme pieneni ja rakentamisen tilaukset vähenivät. Isoista aluemuutoksista huolimatta onnistuimme työllistämään kaikki työntekijämme lisätöiden avulla.

Rakentamisen kustannukset nousivat merkittävästi. Otimme käyttöön hankintojen uuden kategoriamallin, jolla tavoittelemme jatkossa vuosittain miljoonien eurojen säästöjä. Saimme hankinnoissa huomattavia kustannussäästöjä jo vuonna 2023 minikilpailutuksia lisäämällä.

Teimme myös palvelujemme uudistamiseen tähtäävän selvityksen, jonka pohjalta tunnistimme merkittävän säästöpotentiaalin. Selvitimme yhteistyössä asiakkaidemme kanssa, mikä kussakin Staran palvelussa on kustannustehokkain ja Helsingin kaupungille eniten lisäarvoa tuova tapa tuottaa kyseinen palvelu.

Logistiikkakeskuksen volyyymi kasvoi uusien kaupunkiasiakkaiden myötä, ja ympäristöhoito solmi uuden viisivuotisen sopimuksen kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Staran asiakastytyväisyys säilyi korkealla tasolla, ja sitä kuvaava suositteluindeksi oli 42,6. Asiakkaidemme mukaan erityisesti Staran tuote- ja palveluvalikoima, työn laatu ja jälki sekä palvelualltius ovat erinomaisella tasolla.

Näistä lähtökohdista kehitämme palvelujamme ja kilpailukykyämme myös vuonna 2024. Olemme Helsingin luottokumppani ja jatkuvuuden turvaaja kaikissa olosuhteissa.

Kiitän Staran työntekijöitä, asiakkaita sekä kumppaneita hyvästä yhteistyöstä.

Pidetään yhdessä Stadista huolta.

Timo Martiskainen

Toimitusjohtaja

PÄÄTÖKSENTEKO

Johtokunta ohjaa Staran toimintaa

Rakentamispalveluliikelaitos Stara on Helsingin kaupungin sisäinen palveluntuottaja. Staraa johtaa toimitusjohtaja. Liikelaitos kuuluu kaupungin organisaatiossa keskushallintoon, jota johtaa kansliapäällikkö. Staran toimintaa ohjaa ja valvoo viisihenkinen johtokunta.

Kaupunginhallitus valitsee johtokunnan jäsenet ja varajäsenet sekä johtokunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Vuonna 2023 alkanut toimintakausi päättyy vuonna 2025.

Vuonna 2023 rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunnan puheenjohtajana toimi Timo Laitinen (sit.) ja varapuheenjohtajana Anita Hellman (SDP). Kaupunginhallitus myönsi johtokunnan varajäsen Kirsti Laine-Hendolinille eron 23.1.2023 alkaen ja valitsi tilalle Pontus Juntusen.

Johtokunta kokoontui vuonna 2023 yhteensä 13 kertaa. Johtokunnan esittelijänä toimi Staran toimitusjohtaja Timo Martiskainen. Johtokunta käsitteli 123 asiaa, joista vakioasioita oli 65, hankintapäätöksiä 49 ja muita päätöksiä 9.

Staran johtokunta

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Timo Laitinen (sit.)	Maarit Toveri (Kok.)
Anita Hellman (SDP)	Kalle Mikkolainen (SDP)
Vellu Taskila (Vihr.)	Anna Laine (Vihr.)
Nina Sundell (kaupunkiympäristön toimiala)	Pontus Juntunen (kaupunginkanslia), Kirsti Laine-Hendolin (kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala) 23.1.2023 saakka
Markus Kühn (kaupunginkanslia)	Mauno Kemppi (kasvatuksen ja koulutuksen toimiala)

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelma jatkuu

Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2020 päätöksen Helsingin kaupungin teknisten palvelujen palvelustrategisista linjauksista ja vuoden 2024 tavoitetilasta, minkä seurauksena Staran tuotantoon kohdistuu supistamispaineita.

Tavoitetilan saavuttamiseksi kaupunginhallitus kehotti Staraa valmistelemaan kehittämis- ja tuottavuusohjelman. Ohjausryhmä ja Staran johtokunta hyväksyivät kehittämis- ja tuottavuusohjelma Keton helmikuussa 2022, ja se toteutetaan vuosina 2022–2024.

Staran tuottavuustyötä ohjaa ja seuraa kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Vuonna 2023 ohjausryhmä kokoontui seitsemän kertaa.

Staran kehittämis- ja tuottavuusohjelma Keton toimien riittävyyttä ja avainmittareita seurattiin ohjausryhmän lisäksi Staran johtokunnassa sekä Staran kokousrakenteessa johdon tulokokouksissa, yksikönjohtajien kokouksissa, henkilöstötoimikunnassa sekä osastojen, tuotantoyksiköiden ja työyksiköiden tulokokouksissa.

Henkilöstölle kehittämis- ja tuottavuusohjelman etenemisestä kerrottiin myös puolivuositain järjestettävissä yhteistoimintafoorumeissa, toimitusjohtajan hanke- ja tilannekatsausvideoilla sekä kaupunkitekniikan ylläpidon henkilöstöinfoissa.

Kehittämis- ja tuottavuusohjelman kaupunkitason ohjausryhmä (31.12.2023)

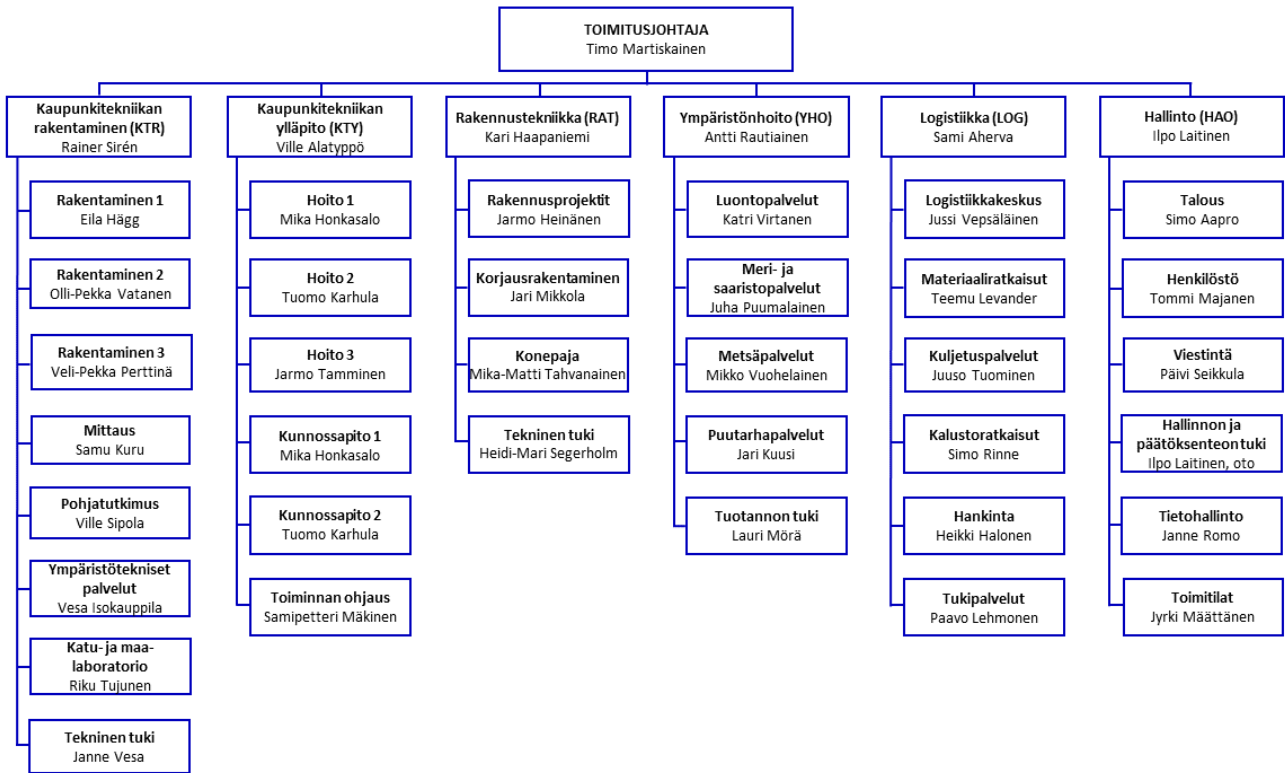
Jäsenet	
Mikko Kiesiläinen (puheenjohtaja)	kaupunginkanslia
Markus Kühn	kaupunginkanslia
Ville Vastamäki	kaupunginkanslia
Pontus Juntunen	kaupunginkanslia
Kari Pudas	kaupunkiympäristön toimiala
Stefan Fröberg	kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Timo Martiskainen	Stara, toimitusjohtaja
Timo Laitinen	Stara, johtokunnan puheenjohtaja
Jari Kyngäs, varajäsen Tiia Sirén	Stara, henkilöstön edustaja
Juha Kesänen (sihteeri)	kaupunginkanslia

Suuria muutoksia Staran hoidossa oleviin alueisiin

Kaupunginhallitus linjasi, että Staran hoidossa on vuoden 2024 lopulla noin puolet Helsingin ylläpidettävästä katu- ja viheralueesta. Ensimmäiset historiallisen suurista katu- ja viheralueiden ylläpidon aluemuutoksista toteutuivat 1.10.2023. Staran vanhoista hoitoalueista poistuivat muun muassa Ala-Malmin ja Tapanilan alue sekä Kivikon, Kontulan, Myllypuron ja Marjaniemen alueet. Samalla Staran hoitoon palautuivat Lauttasaari, Munkkiniemi ja Kulosaari.

Vuoden 2023 lopussa Staran hoidossa oli noin 57 prosenttia Helsingin kaduista ja viheralueista. Vuoden 2024 lokakuussa alue pienenee edelleen niin, että Stara hoitaa hieman alle puolet Helsingistä ja yksityiset urakoitsijat toisen puolen. Tällöin Stara toimii pääosin Kehä ykkösen eteläpuolella, kolmanneksen pienemmällä alueella verrattuna kaupunginhallituksen päätöstä edeltävään aikaan.

Staran organisaatio (31.12.2023)

TALOUS JA TAVOITTEET

Liikevaihto kasvoi, mutta kannattavuus heikkeni

Staran liikevaihto kasvoi liki 20 miljoonalla eurolla vuodesta 2022. Vastaavasti myös kulut kasvoivat voimakkaasti. Suurimmat haasteet olivat rakentamisessa, jonka tulokseen kustannustason yleinen nousu vaikutti eniten. Sen sijaan ylläpidon ja ympäristönhoidon vuosi toteutui jopa suunniteltua paremmin. Kehittämis- ja tuottavuusohjelman viiden miljoonan euron säästötavoite saavutettiin.

Staran liikevaihto vuonna 2023 oli 247,5 miljoonaa euroa, minkä lisäksi liiketoiminnan muita tuottoja kertyi 5,7 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä oli -3,5 miljoonaa euroa. Kannattavuus oli hieman edellisvuotta alemmalla tasolla.

Liikevaihto oli 19,3 miljoonaa euroa edellisvuotta korkeampi. Vastaavasti kulut kasvoivat 20,0 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa, palvelujen ostot noin 10,7 miljoonaa euroa sekä aine- ja tarvikeostot 4,6 miljoonaa euroa. Vuokrat kokonaisuudessaan nousivat 3,1 miljoonaa euroa, pääosin kaupungin vuokramallin muutokseen sisältyneiden suurien korotusten takia.

Kaupunkiympäristön toimialalle tehtävien investointihankkeiden myyntituotot olivat lähes edellisvuoden tasolla. Suurin rakentamisen kohde oli Hakaniemen kauppahalli, joka valmistui vuonna 2023. Merkittävä rakennuskohde oli myös Longinojan päiväkodin uudisrakennus. Rakennushankkeiden keskimääräinen koko pienentyi. Lukumääräisesti rakennuskohteita oli noin 19 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Kaupunkitekniikan rakentamisessa hankala talvi vaikeutti töiden edistymistä. Kaupunkitekniikan ylläpidon hoitoalueet vähenivät palvelustrategisten linjausten mukaisesti lokakuun alussa ja tulonmenetystä saatiin katettua jonkin verran lisätöillä. Kartanopuistojen hoito siirtyi kaupunkitekniikan ylläpidosta ympäristönhoidon osastolle. Ympäristöhoito solmi uuden viisivuotisen sopimuksen kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Logistiikan osasto lisäsi yhteistyötä muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Peruspääoman suuruus oli 24,3 miljoonaa euroa, josta maksettiin suunnitelman mukaisesti tuottoa kaupungille 1,944 miljoonaa euroa.

Stara käytti investointeihin 2,4 miljoonaa euroa eli 1,0 prosenttia liikevaihdosta. Investointien määrä jäi suunniteltua pienemmäksi. Valmisteilla oli muutamia isoja investointeja, joiden toimitus siirtyi vuodelle 2024. Kaupunkitekniikan ylläpidon käyttöön on tulossa uusia monitoimikoneita korvaamaan liki 20 vuotta vanhaa kalustoa.

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman säästötavoitteet saavutettiin

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelma Keton tavoitteiden toteutumista seurattiin kaupunkitason ohjausryhmässä ja ennusteiden yhteydessä Staran johtokunnassa. Säästötavoite vuodelle 2023 oli 5,3 miljoonaa euroa, joka tehtyjen laskelmien perusteella saavutettiin. Säästötavoite vuodelle 2024 on 14,65 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma 2019–2023 (tuhatta euroa)

	2023	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto	247 481	228 236	228 885	266 993	250 162
Maksutuotot	788	1 374	1 503	1 282	558
Tuet ja avustukset	527	282	264	56	82
Vuokratuotot	3 642	3 168	2 741	2 500	2 664
Muut toimintatuotot	721	1 001	711	448	235
Tuotot yhteensä	253 159	234 061	234 135	271 279	253 701
Henkilöstökulut	72 281	70 837	72 693	72 815	73 140
Palvelut	127 029	116 369	111 398	131 213	124 150
Aineet ja tarvikkeet	36 074	31 447	32 767	34 387	33 057
Muut kulut	16 012	12 748	13 078	13 389	12 567
Kulut yhteensä	251 396	231 401	229 936	251 804	242 915
Toimintakate	1 763	2 660	4 200	19 475	10 786
Poistot	3 342	3 326	3 410	3 066	3 086
Liikeylijäämä/alijäämä	-1 579	-666	790	16 409	7 700
Rahoitustuotot ja -kulut	1 959	1 739	1 950	1 957	1 954
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 539	-2 405	-1 161	14 452	5 746

Osastojen tuotot (tuhatta euroa)

2023	HAO	RAT	KTY	KTR	LOG	YHO	Stara
	256	83 123	78 859	63 549	17 557	9 815	253 159

2022	HAO	RAT	KTY	KTR	LOG	YHO	Stara
	146	70 031	80 230	59 944	16 145	7 565	234 061

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

TAVOITE	TOTEUMA
Täyssähköautojen osuuden lisääminen henkilöautokannasta Täyssähköautojen osuus on yli 28 % henkilöautokannasta (31.12.2023 tilanne, autot ovat Staran omassa käytössä tai jälleenvuokrattu Helsingin kaupungin toimialoille) (vuonna 2021: 11 %)	Tavoite ei toteutunut. Täyssähköautojen osuus oli 24 %.
Asiakastyytyväisyys kehittyi myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NPS 20–40). Asiakaskyselyyn perustuva nettosuosittelemuindeksi (NPS) arvo on >35 (vaihteluväli -100–100) (vuonna 2021: 53)	Tavoite toteutui. Nettosuosittelemuindeksin arvo oli 42,6.
Henkilöstökyselyn avulla mitattu työnantajan suositteluindeksi paranee. Työnantajan suositteluindeksi Fiilari-henkilöstökyselyssä 2023 on >75,8 %.	Tavoite ei toteutunut. Suosittelemuindeksin arvo oli 69,2 %.

Muut toiminnan tavoitteet

TAVOITE	TOTEUMA
Kehitys- ja tuottavuusohjelman (Keto) suunnitelman ja tavoitteiden mukainen toteutus.	Tavoite ei toteutunut. Keton avainmittareista kaikki eivät toteutuneet.
Kestävyystavoitteena on uusiutuvan dieselin osuuden lisääminen kokonaiskäytöstä siten, että sen osuus vuonna 2023 on vähintään 51 prosenttia.	Tavoite ei toteutunut. Staran uusiutuvan dieselin käytön osuus oli 39 %.
Stara ottaa käyttöön ympäristöraportointijärjestelmän, jonka avulla seurataan tarkemmin jäteraportointia ympäristöraportoinnissa.	Tavoite ei toteutunut. Kokonaisvaltaista ympäristöraportointijärjestelmää ei ole hankittu aikataulullisten ja hallinnollisten esteiden vuoksi. Siirtoasiakirjajärjestelmästä saadaan raportteja vaarallisen jätteen kuljetuksista.
Tehdään kahdessa tukikohdassa (Atomitie ja Talttakuja) energiakatselmukset vuoden 2023 aikana.	Tavoite toteutui. Katselmoinnit oli tehty toukokuussa.
Turvallisuushavaintoilmoitusten lukumäärä kasvaa neljän edellisen vuoden keskiarvosta.	Tavoite toteutui. Tavoitearvo toteutui lokakuun loppupuolella, vuoden toteutuma 123 % tavoitteeseen nähden.

ASIAKAS

Asiakastyytyväisyys pysyi korkealla tasolla

Vuonna 2023 asiakastyytyväisyyttä mittaava nettosuosittelemuindeksi pysyi korkealla tasolla ja oli 42,6. Erityisen tyytyväisiä asiakkaat olivat Staran tuote- ja palveluvalikoimaan sekä työn laatuun ja palvelualltiuteen.

Stara on Helsingin kaupungin oma palveluntuottaja, jonka suurin asiakas on kaupunkiympäristön toimiala. Vuonna 2023 myynti toimialalle oli noin 222 miljoonaa euroa. Seuraavaksi suurimmat asiakkaat olivat kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Asiakkaat (myynti 1 000 euroa)

	2023	%	2022	%
Kaupunkiympäristön toimiala	222 159	87,8	209 741	89,6
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	5 891	2,3	5 481	2,3
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala*	5 101	2,0	5 673	2,4
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala	3 289	1,3	2 515	1,1
Muut	16 719	6,6	10 651	4,6
	253 159	100	234 061	100

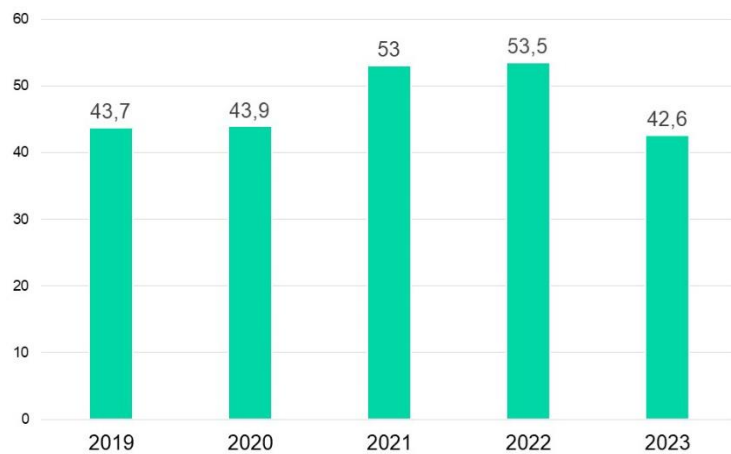
* 2022 Sosiaali- ja terveystoimiala

Palvelualltis Stara

Joulukuussa toteutetussa asiakas- ja yhteistyökumppanikyselyssä nettosuosittelemuindeksi (NPS) oli viidettä vuotta peräkkäin erinomaisella tasolla. Vuonna 2023 saavutettiin tulos 42,6.

Asiakkaiden mukaan Stara on erinomaisella tasolla tuote- ja palveluvalikoimassa, työn laadussa ja jäljessä sekä palvelualltiudessa. Kehitettävää on hintakilpailukyvyssä, jossa Stara on kohtalaisella tasolla.

Staran nettosuosittelemuindeksin (NPS) kehitys 2019–2023

Vuoden isot kehittämishankkeet keskittyivät hintakilpailukyvyyn ja asiakasarvon lisäämiseen. Arvontuottokykyä ja tuotantotapoja analysoimalla saatiin uutta tietoa siitä, mikä Staran eri palveluissa on kustannustehokkain ja asiakkaalle eniten lisäarvoa tuottava tapa tuottaa kyseinen palvelu. Analyysin perusteella määriteltiin 43 toimenpidettä palveluiden kehittämiseksi ja uudistamiseksi. Niiden yhteenlaskettu kilpailukykyä parantava säästöpotentiaali on arviolta 16 miljoonaa euroa.

Kaupungin palautejärjestelmä uudistui

Kaupungin palautejärjestelmä kuntalaisille uudistui keväällä 2023. Uudessa järjestelmässä kaupunkilaisten viikailmoitukset menevät suoraan kaupunkiympäristön toimialan työjonoon, josta ne välitetään urakoitsijoille toimenpiteitä varten. Staran työjonossa käsitellään ainoastaan Staralle osoitettu kaupunkilaispalaute eli esimerkiksi henkilöstön käyttäytymiseen liittyvä palaute.

Alkuvuonna Staran saamissa palautteissa moitteita oli kappalemääräisesti hieman aiempaa vähemmän, mutta suhteessa palautteiden kokonaismäärään moitteita tuli hieman edellisvuoden vastaavaa tarkastelujaksoa enemmän. Palautteista 29 liittyi työntekijän käyttäytymiseen.

Uudistetusta palautejärjestelmästä Staralle ohjattiin 33 palautetta. Stara sai palautteita melko tasaisesti ympäri kaupunkia.

PROSESSIT

Hankintoja kehittämällä isoja säästöjä

Stara jatkoi toimintansa sopeuttamista ja tehostamista ja toteutti kehittämis- ja tuottavuusohjelma Keton hankkeita. Hankintatoimi järjestettiin uuden kategoriapohjaisen mallin mukaisesti. Digitalisaatiota hyödyntävien tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönottoa jatkettiin, ja Stara uusi RALA- ja Ekokompassi-sertifikaatit.

Kehittämis- ja tuottavuusohjelmassa määriteltyjä säästöjä haettiin muun muassa minikilpailutusten, resurssien mitoituksen ja lisämyynnin avulla. Uutta työkantaa haettiin erityisesti ajalle, jolloin töitä oli vähemmän ja resursseja vapaana.

Stara otti vuonna 2023 käyttöön uuden henkilöstöresurssien käyttöasteen seurantamittarin. Henkilöstömäärä laski ja henkilöstöresurssien käyttöaste kasvoi. Jotta tavoiteltu käyttöaste voidaan saavuttaa, tarvitaan tasaisempi työkanta läpi vuoden. Kaupunkiympäristön toimialan kanssa käydään neuvotteluja erityisesti talvitöiden lisäämisestä.

Kaupunginhallitus määritteli vuonna 2020 Staran toiminnan tason, joka vuoden 2024 loppuun mennessä on 20 prosenttia infrarakentamisen, 20 prosenttia korjausrakentamisen kokonaistilauksista ja 50 prosenttia kunnossapidon pinta-alasta. Infrarakentamisen tavoitetaso on tarkentunut 50–60 miljoonaan euroon. Infrarakentamisessa kaupunkiympäristön ostot olivat vuonna 2023 huomattavasti suunniteltua pienemmät.

Kaluston määrän ja käyttöasteen optimointia jatkettiin. Staran osastoilla oli vuoden 2023 lopussa kalustoa vuokralla 5,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022 vastaavaan aikaan. Eniten vähennettiin pakettiautoja ja monitoimikoneita.

Staran hankintatoimi järjestettiin vuoden 2023 aikana kategoriapohjaisen toimintamallin mukaisesti. Uudessa mallissa samantyyppiset hankinnat yhdistettiin samaan kategoriaan. Kategorioita on neljä: tilarakentamisen alihankinta ja materiaalit, infran alihankinta ja materiaalit, kalusto, työkalut ja muut tarvikkeet sekä hallinto, toimitilat, ICT-palvelut ja materiaalit. Mallilla tavoitellaan 10 miljoonan euron vuosisäästöjä hankintoihin verrattuna vuoden 2022 tasoon. Kustannussäästöjä saatiin jo vuonna 2023 minikilpailutuksia lisäämällä.

Hankintatoimesta vastaavaksi johtajaksi oman toimensa ohella valittiin logistiikan yksikönjohtaja Sami Aherva. Kategoriatiimit työskentelivät keväästä 2023 lähtien. Täysipainoisesti kategoriatiimien työskentely alkoi kategoriapäälliköiden johdolla tammikuussa 2024.

Toimitilas suunnittelua jatkettiin osana kehittämis- ja tuottavuusohjelmaa. Hoitoalueiden muuttuessa Stara luopuu osasta tukikohtia ja optimoi tukikohtien sijainnin uusien hoitoalueiden ylläpidon tarpeisiin. Vuonna 2023 valmisteltiin Tattarisuon tukikohdan toimintojen siirtämistä Liukumäentielle syksyyn 2024 mennessä. Ylläpidolta vapautuviin tiloihin Pallokujalle suunnitellaan Staran muiden, vähemmän paikkasidonnaisten, toimintojen siirtämistä.

1.1.2023 Helsingissä otettiin käyttöön uudet, kaupungin toimitilojen sisäisessä vuokrauksessa noudatettavat pääomavuokrien määrittämisen periaatteet. Stara

toimii pääsääntöisesti kaupunkiympäristön toimialan omistamissa vuokratiloissa, ja uusien vuokraperiaatteiden myötä Staran kaupunkiympäristölle maksamat toimitilavuokrat nousivat merkittävästi.

Kaupunkiympäristön toimialan kanssa aloitettiin neuvottelut palvelustrategisten linjausten päivytyksestä vuodesta 2025 eteenpäin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pysyväisohje päivitettiin vuonna 2023, ja samalla otettiin käyttöön kaupunkiyhteinen Granite ERM-riskienhallintasovellus. Tuotanto-osastoilla tehtiin riskienarviointeja riskienhallintasovelluksen avulla.

Stara uusi RALA-sertifikaatin

Stara uusi Rakentamisen Laatu RALA ry:n sertifikaatin, ja sertifikaatti on voimassa vuoden 2024 loppuun. Arvioinnissa havaittiin 74 vahvuutta, 25 kehityskohdetta ja yksi lievä poikkeama koskien prosessiryhmien toimintaa.

Arvioinnissa Staran vahvuuksiksi todettiin muun muassa keskeisten tavoitteiden määrätietoinen vieminen toteutukseen, vuositavoitteiden säännöllinen seuranta kokouksissa, henkilöresurssien käyttöasteen nostaminen korjaamo- ja kuljetuspalveluissa, ylläpidon tarjousten ja tilausten hallinnan suunnitelmallinen uudistaminen sekä infrarakentamisen hankkeiden toistuvien piirteiden tunnistaminen ja käsittely sidosryhmien kanssa niin, että edellisen työmaan opit on hyödynnetty seuraavalla työmaalla.

Sertifikaatti kattaa Staran palvelutuotannon laajasti. Siihen sisältyvät talonrakentamisen pääurakointi, väylärakentamisen pääurakointi, putkilinjojen ja johtoverkkojen pääurakointi, viher- ja ympäristörakentamisen pääurakointi, hoito- ja ylläpitotöiden pääurakointi sekä projektinjohtototeutus.

Stara sai RALA-sertifikaatin ensimmäisen kerran vuonna 2018. Laatutyö tukee osaltaan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Digitalisaatiolla säästöjä ja yhdenmukaisuutta

ICT-allianssin avulla kehitettävien digitalisaatiota hyödyntävien tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönotto jatkui niin ylläpidon kuin rakentamisen prosesseissa. Digitaalisilla työkaluilla tavoitellaan erityisesti tuottavuuden kasvua.

Sähköisiä tuotannonohjausjärjestelmiä alettiin käyttää koko rakentamisen prosessissa. Ne mahdollistavat muun muassa reaaliaikaisen kustannus seurannan, tuntikirjaukset ja -tarkastukset, tilausten vastaanottamisen ja työnohjaamisen sekä ostotilausten tekemisen ilman ylimääräisiä välivaiheita. Rakentamisessa järjestelmät toivat säästöjä jo vuonna 2023, kun päällekkäinen työ esimerkiksi ostotilauksia tehtäessä vähentyi.

Staran ja CGI:n allianssihanke päättyi vuoden 2023 lopussa. Allianssihanke päätymisen jälkeen allianssissa kehitetyt IT-ratkaisut jatkuvat vuonna 2024 erillisten ylläpitosopimusten mukaisesti.

Stara liittyi 1.1.2023 DigiHelsingin palveluiden käyttäjäksi. Kaupunkiyhteisesti kehitettiin muun muassa SAP-järjestelmää. Lisäksi kehitettiin raportointia, jossa hyödynnetään omaa MS Azure -data-alustaa sekä aloitettiin sovelluskehitys MS 365 alustalle.

Kunnianhimoista ilmastovastuuta ja luonnonsuojelua

Staran ympäristöohjelma uusittiin, ja Stara sai Ekokompassi-sertifikaatin uudelle kolmivuotiskaudelle tunnustuksena ympäristövastuullisesta toiminnastaan. Staran ympäristövastuullisuutta, ympäristötietoisuutta, johdon sitoutumista sekä kemikaalien ja vaarallisten jätteiden hallintaa auditoitiin syyskuussa tarkastuskäynneillä Toukolan, Tuomarinkylän ja Talttakujan tukikohdissa sekä johdon ja henkilöstön haastatteluilla.

Stara sai auditoinnissa kiitosta erityisesti kemikaalien hallinnan ja vaarallisen jätteen käsittelyn selkiytymisestä. Myös materiaalihukan minimoimisessa oli edetty selvästi, mutta edistymisen mittaroinnissa oli vielä kehitettävää. Staralla on ollut Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä ja sertifikaatti käytössä vuodesta 2014 lähtien.

Vuonna 2023 aloitettiin järjestelyt, jotta toimistotilojen ja sosiaalitilojen HSY:n jätehinnastoon ja kotitalousjätteeseen rinnastettava jätehuolto siirtyy HSY:n järjestettäväksi vuoden 2024 alusta.

Staran työmailta puretut katukivet, kuten reuna- ja noppakivet, varastoititiin uudelleenkäyttöä varten. Maamassoja kierrätettiin sekä kaupunkitason maamassainkantaan että Staran omien varastointikenttien kautta. Sisäiseen hyötykäyttöön maamassoja käytettiin katu- ja puistotyömaille ja louhetta meritäyttöihin yhteensä yli 520 000 kuutiometriä. Muualle toimitettiin lähes 40 000 kuutiometriä hyödyntämiskelpoisia maamassoja. Hiekoitushiekkan hyötykäytön kehittäminen jatkui.

Stara osallistui vuonna 2022 alkaneeseen ympäristöministeriön Kunta-Helmi -ohjelman Ruovikosta lentoon -hankkeeseen, jossa kunnostetaan Vanhankaupunginlahden ja Östersundomin lintuvesiä, rantojen elinympäristöjä ja vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta. Alueilla toteutetaan järviruo'on niittoja sekä talvi- että kesäaikaan, ja niille sijoitetaan myös hankkeen työpajoissa rakennettavia pesimälauttoja. Starassa kokeillaan ja selvitetään talvilleikatun järviruon hyödyntämistä muun muassa kateaineena, vieraslajikasvien torjunnassa, polkujen pinnoitteena sekä vesien suodattimena. Hanke jatkuu lokakuuhun 2024.

Vastuullisia hankintoja ja parempaa energiatehokkuutta

Staran suurista kansalliset kynnsarvot ylittäneistä hankinnoista kappalemääräisesti 99,94 prosenttia sisälsi ympäristökriteerejä. Euromääräisesti ympäristökriteerejä sisälsi 99,92 prosenttia hankinnoista. Yleisimmät kriteerit liittyivät koneiden päästöluokkiin ja palveluntuottajien ympäristöohjelmiin.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Kuntaliiton yhteinen Julkisten hankintojen neuvontayksikkö palkitsi maaliskuussa 2023 Staran vuosien 2021–2022 asfalttipäällystötöiden hankinnan taidokkaimman julkisen hankinnan tittelillä. Urakoitsijoille, alihankkijoille sekä työkoneille asetettiin aiempaa tarkemmat kriteerit, jotta työmaiden päästöt laskisivat alemmalle tasolle.

Vuonna 2023 Staran tukikohdat ja työmaat käyttivät 5 271 MWh sähköä. Staran ostama sähkö oli sertifioitua tuulisähköä. Lisäksi Pallokujan tukikohdan aurinkokennosto tuotti noin 22 MWh sähköä kiinteistön kulutukseen.

Stara sai Hiilineutraali Helsinki -hankerahoitusta yhteensä 103 000 euroa neljän tukikohdan sisä- ja ulkotilojen LED-valaistuksen asentamiseen.

Ilmanvaihtokoneiden käyntiaikoja jaksotettiin. Jaksotuksella säästettiin energiaa. Huoltotöiden yhteydessä rajoitettiin veden virtausta hanoissa ja muissa vesipisteissä, optimoitiin lämmityksen säätökäyriä ja parannettiin ilmanvaihto- ja patteriverkostoa. Nämä toimet hillitsivät lämpimän veden kulutusta ja vähensivät samalla myös energiankulutusta.

Stara ja Peab Asphalt testasivat kesän 2023 aikana Helsingin päällystystöissä sähkökäyttöistä jyrää. Sähköjyrä oli käytössä keskustassa Staran Kluuvikadun työmaalla. Laite on perinteistä jyrää hiljaisempi ja täysin hiilidioksidipäästötön vihreällä sähköllä ladattaessa.

Kokonaisenergiankulutus 2022–2023

	2023 MWh	2022 MWh	muutos %
Kaukolämpö	8 969	8 076	11
Sähkö	5 005*	3 939	(27)
Bensiini	241	273	-12
Polttoöljy	2 041	3 376	-39
Diesel	8 579	12 499	-31
Uusiutuva diesel	4 382	3 733	17

* Luvussa kiinteistöt laajemmin kuin edellisvuoden tiedoissa. Siten ei ole vertailukelpoinen.

Ympäristömenot 2022–2023 (euroa)

Jätelaji	2023	2022
Vaaralliset jätteet	69 479	267 797
Jätevesimaksut	260 249	245 760
Sekajäte	331 007	339 362
Rakennusjäte	189 997	151 808
Puutarhajäte	9 974	31 852
Puujäte	12 438	19 986
Paperijäte	3 963	5 809
Pahvijäte	2 827	1 698
Metallijäte	1 847	1 334
Energiajäte	13 394	8 680
Biojäte	10 830	7 381
Yhteensä	906 005	1 081 467

Stara piti Helsingin rannat puhtaina

Lumenkäsittelykokeilut jatkuivat kevättalvella 2023. Stara otti Jätkäsaassa käyttöön uuden lumensulatus- ja puhdistuslaitteen, joka meriveden lämpöä ja veden virtausta hyödyntämällä sulattaa tunnissa keskimäärin kaksi kuorma-autokuormallista eli 22 tonnia lunta. Kevättalven 2023 lumensulatuskokeilun aikana käsiteltiin 273 kuorma-autokuormaa eli reilut 3 000 tonnia lunta.

Sulatuksen lisäksi laite puhdistaa lumesta roskat, sepelin, hiekan ja muovin, ja lopulta puhdistettu vesi johdetaan takaisin mereen. Eroteltu hiekoitushiekka voidaan kierrättää uudelleen käytettäväksi. Lumen sulattaminen paikallisesti vähentää lumenkuljetuksia ja niistä johtuvia päästöjä kaupunkialueella merkittävästi.

Stara testasi yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa myös uutta, roskat merivedestä erottavaa tekniikkaa Hernesaaren lumenvastaanotto paikalla. Kokeilussa meren pohjaan asennettiin letku, josta tiheään pulppuavat ilmakuplat muodostavat roskien leviämisen estävän kuplaverhon. Kokeilu korvasi Hernesaaren verhopuomin.

Stara osallistui syyskuussa Helsingin edustalla järjestettyyn öljyntorjuntaharjoitukseen, jossa harjoiteltiin aitapuomin laskua ja nostoa. Stara on harjoituksia järjestävän Helsingin pelastuslaitoksen tärkeä kumppani. Staralla on nelisenkymmentä koulutettua kansimiestä öljyvuomin käsittelyä varten.

Stara keräsi vajaat 100 kuutiometriä roskaa Helsingin rantavesistä kesäkaudella 2023. Roskaa päätyi mereen poikkeuksellisen paljon Hakaniemestä ja Kruunuvuorenrannasta, joiden siltatyömailta ajelehti rakennusjätettä lähivesille. Keräystä jätteestä muovia oli noin 23 kuutiometriä ja metallia kuten sähköpotkulautoja, pyöriä ja ostoskärriä 13 kuutiota. Sekä puujätettä että orgaanista jätettä kerättiin molempia reilu 30 kuutiota. Kaikkiaan merestä kerättiin jätettä jonkin verran edellisiä kesiä vähemmän.

Medianäkyvyys lisääntyi

Stara seuraa medianäkymisen määrää, laatua ja teemoja. Tavoitteellisen mediaviestinnän avulla Stara kertoo Helsingin oman palvelutuotannon toimintatavoista, vaikutuksista ja vastuullisuudesta.

Vuonna 2023 mediatiedotteet käsittelivät muun muassa biomassapohjaisia tiemerkintöjä, ympäristöystävällisiä lumenkäsittelykokeiluja, kaupungin kesäkukkia, luonnonsuojelualueilla liikkumista ja rantavesien puhtaanapitoa. Mediajulkisuuden kokonaismäärä jatkoi kasvua ja mainintojen määrä kasvoi 83 artikkelilla. Julkisuuden sävy vuonna 2023 oli tavoiteltu eli neutraali tai positiivinen. Medianäkyvyyttä seurattiin kvartaaleittain johdon tulokokouksessa.

Median kanssa usein tekemisissä oleville staralaisille järjestettiin kohdennettua koulutusta viestintävalmiuksien lisäämiseksi. Koulutukseen osallistui 39 asiantuntijaa Staran eri toiminnoista.

Stara kertoo työstään myös sosiaalisen median tileillään Facebookissa, Instagramissa ja LinkedInissä. Viestintäyksikön lisäksi sisältöä Staran somekanaville tuottavat noin kolmekymmentä somelähettilästä Staran eri osastoilta.

Staran kriisiviestinnän ohjeistus päivitettiin vastaamaan uusia tarpeita ja muuttunutta toimintaympäristöä. Johdolle järjestettiin lokakuussa kriisiviestinnän simulaatio. Johdon lisäksi mukana olivat myös turvallisuuspäällikkö, valmiuspäällikkö ja Staran viestintä.

Henkilöstöviestinnän sujuvoittamiseksi otettiin käyttöön malli sisäisen viestinnän kanavien käytöstä. Sisäisen viestinnän kehittämisryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa arvioimaan viestinnän toimivuutta, saavuttavuutta ja koulutustarpeita.

Kehittämis- ja tuottavuusohjelman etenemistä seurattiin säännöllisesti Staran kokouksissa. Staran kaikille esihenkilöille suunnattu yhteistoimintafoorumi järjestettiin kesäkuussa ja marraskuussa. Toimitusjohtajan tilannekatsausvideot julkaistiin jokaisen kaupunkitason ohjausryhmän kokouksen jälkeen. Keto-viestinnän toteutumista seurattiin kvartaaleittain yksikönjohtajien kokouksessa.

Staran uusi intra julkaistiin vuoden 2022 lopulla, ja sen käyttöönottoa seurattiin keväällä 2023 käyttäjäkyselyllä ja kesällä sisäisen viestinnän kyselyllä.

Viestintäyksikkö valitsee vuosittain vuoden esimerkilliset viestijät. Vuoden 2023 somelähteilääksi valittiin Helsingin kaupunkiluonnon monipuolisuutta kuvannut ympäristösuunnittelija Mari Ahrenberg, vuoden intrautisoiijaksi ympäristövastuullisuutta Starassa edistänyt ympäristöasiantuntija Marja Moisio ja vuoden mediakasvoksi yksikönjohtaja Ville Alatyppö, joka myös vuonna 2023 oli eniten mediassa esiintynyt staralainen.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä väheni edelleen

Sairauspoissaolojen määrä laski vuonna 2023. Kuitenkin pitkät, yli 21 päivää kestävät, sairauspoissaolot lisääntyivät. Myös tapaturmataajuus kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Työhyvinvointikyselyn tulokset heikentyivät. Yksi syy tulosten huononemiseen on lisääntynyt epävarmuus tulevaisuudesta.

Starassa työskenteli vuoden 2023 lopussa 1 103 vakinaista työntekijää, kun edellisvuonna vastaava luku oli 1 135. Henkilöstön kokonaisluku määräaikaisten työntekijät mukaan lukien oli 1 229. Työntekijöistä naisia oli 23,4 prosenttia. Vakituisten työntekijöiden osuus työvoimasta oli 89,8 prosenttia.

Henkilöstön määrässä on ollut laskeva trendi Staran perustamisesta, vuodesta 2009 alkaen, sillä uutta henkilöstöä rekrytoidaan vain erityisin perustein. Keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2023 oli 1 301, ja se laski 52 hengellä verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden lopussa henkilöstön keski-ikä oli 48 vuotta.

Henkilöstövertailu 2022–2023

	2023	2022
Henkilöstömäärä	1 229	1 244
Vakinaisten osuus (%)	89,8	91,2
Eläköityminen	31**	31**
Naisia (%)	23,4	22,7
Keski-ikä	48	48,1
Sairaus- ja tapaturma %	4,79	-***

* Sisältää kaikki palvelussuhteen päättymiset.

** Sisältää myös työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet.

*** Vuoden 2022 tietoa ei ole saatavilla Sarastia-järjestelmästä johtuen.

Henkilöstö ikäryhmittäin 31.12.2023

Ikä	%
alle 30	8,4
30–34	9,8
35–39	10,4
40–44	9,1
45–49	13,0
50–54	12,3
55–59	20,7
60–64	14,7
yli 65	1,6
Yhteensä	100,0

Henkilöstön määrä kuukausittain 2023

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Tammi	1 130	104	1 234
Helmi	1 125	104	1 229
Maalis	1 120	109	1 229
Huhti	1 112	117	1 229
Touko	1 101	267	1 368
Kesä	1 104	336	1 440
Heinä	1 102	360	1 462
Elo	1 095	285	1 380
Syys	1 086	210	1 296
Loka	1 091	191	1 282
Marras	1 097	137	1 234
Joulu	1 103	126	1 229

Starassa sairastettiin aiempaa harvemmin, mutta pidempään

Vuonna 2023 Staran sairauspoissaoloprosentti oli 4,79. Vuoden 2022 sairauspoissaoloprosenttia ei ole saatavilla Sarastia-järjestelmämuutoksen takia. Kokonaispoissaolopäivien määrä on kuitenkin laskenut edellisestä vuodesta.

Vuonna 2023 Starassa oltiin poissa sairauden takia yhteensä 24 075 päivää. Työterveyshuollosta myönnetyt sairauspoissaolopäivät nousivat vuodesta 2022 reilulla tuhannella 11 316:een, mikä on lähes puolet kaikista sairauspoissaolopäivistä.

Staran työterveyspalvelujen kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat 598 600 euroa, eli noin 440 euroa työntekijää kohti.

Vuonna 2023 aiempaa harvempi työntekijä joutui sairastumisen vuoksi olemaan poissa töistä. Kuitenkin pitkät, yli 21 päivää, työterveydestä myönnetyt sairauspoissaolot lisääntyivät.

Lähes puolet työterveyden myöntämistä Staran henkilöstön sairauspoissaoloista johtui tuki- ja liikuntaelinsairauksista. Mielenterveyteen liittyvien sairauspoissaolojen määrä on kasvanut viime vuosina. Vuonna 2023 viidennes työterveyden myöntämistä sairauspoissaoloista johtui mielenterveyssyistä.

Lakisääteisiä määräaikaisterveystarkastuksia tehtiin 354 kappaletta, kun edellisvuonna niitä tehtiin 176. Työhöntulotarkastuksia tehtiin vähemmän kuin ennen koronapandemiaa, johtuen osittain työterveystarkastusten kohdentamisen kriteerien muuttumisesta. Työkyvyn tuki- ja seurantakäyntejä toteutettiin lähes 2022 vuoden tapaan, ja 30 päivän sairauspoissaoloseurannan ilmoitusten määrä kasvoi.

Huoli tulevasta näkyi työhyvinvoinnissa

Syksyllä 2023 toteutettiin Fiilari-henkilöstökysely, joka on Helsingin henkilöstön työhyvinvointia ja kaupungin uudistumista mittaava kysely. Staran tulokset pääosin heikentyivät edelliseen vuonna 2021 toteutettuun Fiilariin verrattuna. Yksi syy tulosten huononemiseen on lisääntynyt epävarmuus tulevaisuudesta.

Fiilarin tulosten perusteella Staran vahvuuksia ovat taidot, auttaminen, arvostus sekä vapaus ja vastuu. Staran heikkoudet liittyvät kokemuksiin johtamisesta sekä suhtautumisesta työyhteisöön ja työkuultuuriin.

Kehittämisen- ja tuottavuusohjelman tuomat muutokset ovat monilla lisänneet stressin tai henkisen kuormittuneisuuden määrää. Halukkuus vaihtaa työnantajaa on lisääntynyt. Suosittelevuusindeksi laski verrattuna edelliseen vuoden 2021 Fiilariin.

Verrattuna vuoden 2022 Kunta10-tutkimukseen, suositteluindeksi kääntyi kuitenkin uudelleen nousuun vuonna 2023. Kunta10-vastauksissa vuonna 2022 vain 63 prosenttia vastaajista olisi suositellut Staraa työnantajana. Syksyn 2023 Fiilarissa suosittelijoita oli 69 prosenttia vastaajista.

Kaupunkitekniikan ylläpidon osastolla pidettiin henkilöstöinfot kehittämisen- ja tuottavuusohjelmaan liittyen keväällä 2023. Infoissa käsiteltiin muun muassa henkilöstön sijoittumista aluemuutosten seurauksena ja käytiin läpi uudelleensijoittumisen periaatteet. Suurin osa henkilöstöstä sijoittui syksyn 2023 aluemuutosten yhteydessä kaupunkitekniikan ylläpidon muille alueille, osa siirtyi Staran toisille osastoille ja osa vaihtoi työpaikkaa.

Sarastia-järjestelmästä johtuneet virheet kaupungin palkanmaksussa saatiin korjattua. Starassa virheitä havaittiin TTES:in keskituntiansiolaskennassa. Puuttuvat palkat sekä viivästyskorot maksettiin Staran työntekijöille takautuvasti joulukuussa 2023 ja tammikuussa 2024. Yksittäisten tapausten selvitys jatkuu vuonna 2024.

Osaamisen kehittämistä ja jakamista

Syyskuussa tehtiin kysely tulevaisuuden osaamistarpeista. Kyselyssä pyydettiin priorisoimaan lähivuosien osaamistarpeita lähivuosina. Vastauksissa nousi erityisen tärkeäksi taloustietoisuuden ja -osaamisen sekä digiosaamisen ja lähijohtamisen kehittäminen. Kyselyn tuloksia hyödynnettiin osaamisen kehittämissuunnitelman laatimisessa vuodelle 2024.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukaisesti toteutettiin anonyymeja rekrytointeja, tehtiin palkkakartoitus, jatkettiin kertapalkitsemisen seurantaa, panostettiin epäasiallisen kohtelun ja häirinnän ehkäisyyn ja tarjottiin tukea työyhteisöille, jotka saivat huonot tulokset Kunta10- ja Fiilari-kyselyissä.

Toisen työ tutuksi -mallia pilotoitiin vuonna 2023. Osallistujat tutustuivat toisen työhön 1–3 päivän ajan. Pilotin tavoitteena oli hyvien käytänteiden jakaminen työyhteisöjen välillä, yhteistyön lisääminen sekä työn merkityksellisyyden kokemisen kasvattaminen.

Töitä nuorille, pitkäaikaistyöttömille ja vangeille

Kesäkaudella Stara tarjosi töitä sadoille 15–21-vuotiaille työntekijöille ja kausityöntekijöille. Määräaikaisten työntekijöiden työt ajoittuivat pääosin maaliskuusta marraskuulle, ja työsuhteiden kesto vaihteli kuukaudesta yhdeksään kuukauteen. Stara työllisti kesäkaudella 2023 muun muassa ympäristötyöntekijöitä, rakennusharjoittelijoita, työnjohtoharjoittelijoita, tiiminvetäjiä sekä pohjatutkimusavustajia.

Stara tarjosi työkorvauspaikkoja nuorille ja Avotyötoiminnan kuntoutuspalveluja helsinkiläisille pitkäaikaistyöttömille ja kuntouttavassa vankityössä oleville yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kaupunkiympäristön toimialan sekä kaupungin työllisyyspalvelujen kanssa. Yhteistyön tavoitteena on vähentää nuorten syrjäytymistä ja löytää ja tarjota kuntouttavia työtehtäviä sekä sosiaalihuoltolain mukaista työtoimintaa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemiseksi.

Vuonna 2023 Avotyötoiminnan luonto- ja ympäristöryhmissä oli 136 työtoiminnan asiakasta, jotka työskentelivät Staran kaupunkitekniikan ylläpidon ja ympäristönhoidon tehtävissä. Rakennus- ja kiinteistöryhmissä työskenteli 18 työtoiminnan asiakasta. Noin 20 nuorta korvasi kaupungin omaisuudelle aiheuttamansa vahingot työkorvauksella työskentelemällä Starassa. Työkorvauspäiviä he tekivät noin 60.

Stara tuki henkilöstön työurien jatkumista ja ehkäisi ennenaikaisia eläköitymistä tehtäväjärjestelyiden kuten kevennetyn työn ja terveysperusteisen uudelleensijoitusten avulla. Esihenkilöitä kannustettiin tarjoamaan korvaavaa työtä ja muokkaamaan mahdollisuuksien mukaan tehtäviä kevyemmiksi.

Turvallisemman työyhteisön puolesta

Staran tapaturmataajuus nousi vuodesta 2022. Vuoden aikana raportoitiin 61 tapaturmaa, ja tapaturmataajuus oli 24,9. Liukastumiset ja kaatumiset muodostivat kolmanneksen kaikista työtapaturmista.

Verrattuna vuosien 2020–2022 keskiarvoon, kaupunkitekniikan rakentamisessa työtapaturmien määrä laski neljänneksellä ja ylläpidon viidenneksellä. Työtapaturmien määrä kasvoi rakennustekniikassa ja ympäristönhoidossa.

Turvallisuuspoikkeamailmoituksia tehtiin 11 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Vuoden aikana tehdyistä 284 ilmoituksista käsiteltiin ja toimenpiteistettiin 92 prosenttia.

Suhteellisesti eniten turvallisuuspoikkeamailmoituksia tehtiin ympäristönhoidon osastolla ja kaupunkitekniikan ylläpidon kunnossapito 1 ja hoito 2 -yksiköissä. Ympäristönhoidossa pidettiin myös eniten turvallisuustuokioita ja -kierroksia.

Vuonna 2023 päivitettiin työn vaarojen arvioinnin ohjeistus sekä järjestettiin koulutuksia työn vaarojen arviointiin. Lisäksi pilotoitiin esihenkilöiden psyykkisen kuormittumisen arviointia.

Vuoden aikana päivitettiin veritapaturmaohje, pilaantuneet maat -ohje ja helteessä työskentelyn ohje sekä tuotettiin uutta materiaalia hyödynnettäväksi turvallisuustuokioissa.

Järjestettiin koulutusta turvallisuuspoikkeamailmoitusten tekemiseen ja tapaturmailmoitusten tutkintaan ja käsittelyyn. Kemikaalikoordinaattoreita ja kemikaalivarastonhoitajia koulutettiin Staran työsuojelun sekä Helsingin pelastuslaitoksen yhteisellä koulutuksella.

Starassa koulutettiin myös uusia hetipurkajia. He ovat työntekijöitä, jotka tarjoavat henkistä ensiapua uhka- ja väkivaltatilanteen tai muun hankalan tilanteen jälkeen. Työsuojelun koulutuksiin osallistui vuoden 2023 aikana kaikkiaan 51 staralaista.

Turvallisuushavaintokilpailussa palkittiin kolme ansiokkaasti turvallisuushavainnoista ilmoittanutta työntekijää sekä kolme huolellisesti havaintoja tutkinutta ja käsitellyttä esihenkilöä.

Yhteistoimintavastaavien vaalit järjestettiin vuoden 2023 lopussa. Uudet yhteistoimintavastaavat ja yhteistoimintaparit valittiin kaudelle 2024–2025.

Tapaturmataajuus 2019–2023

	2023	**2022	2021	2020	2019
Työtunnit	2 447 027	2 490 609	2 401 012	2 457 050	2 454 254
Tapaturmat kpl	61	60	54	55	55
Taajuus *	24,9	24,1	22,5	22,4	22,4

* Tapaturmataajuus on laskettu vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneista työpaikkatapaturmista.

** Työtunnit on laskettu henkilötyövuosien perusteella.

Turvallisuustuokiot ja -kierrokset 2023

TAVOITE	TOTEUMA	% TAVOITTEESTA
2 448	2 485	101,5

Henkilöstötoimikunta 31.12.2023

Timo Martiskainen, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
Sami Aherva, yksikönjohtaja
Ville Alatyppö, yksikönjohtaja
Kari Haapaniemi, yksikönjohtaja
Ilpo Laitinen, hallintojohtaja
Antti Rautiainen, yksikönjohtaja
Rainer Sirén, yksikönjohtaja
Tommi Majanen, henkilöstöpäällikkö
Joonas Palander, turvallisuuspäällikkö/työsuojelupäällikkö
Jouni Kolunkulma, JHL
Jari Kyngäs, JYTY
Heikki Laristo, JUKO/KVTES
Markus Mäntykoski, JUKO
Jere Kahila, työsuojeluvaltuutettu
Leena Kuovi, työsuojeluvaltuutettu
Ari Nyholm, työsuojeluvaltuutettu
Päivi Seikkula, viestintäpäällikkö
Katri Laine, HR-partner
Jaana Lappi, HR-partner
Maija Summanen, HR-partner
Kati Peitsara-Haataja, palvelupäällikkö, Työterveys Helsinki
Minna Tammilehto, työterveyshoitaja, Työterveys Helsinki
Minna Maunu, sihteeri

TYÖKOhteITA JA TUNNUSLUKUJA

Katuja ja kunnallistekniikkaa

Katariina Saksilaisen katu
Maatullinkuja
Larin Kyöstin tie
Esplanadien kävelykatukokeilu
Hiekkarannantie
Jätkäsaaren aluerakentaminen
Kuninkaantammen aluerakentaminen
Honkasuon aluerakentaminen

Puisto- ja vihertyömaita

Loviseholminpuisto
Suuntimopuisto
Alppilan lukion lähiliikuntapaikka
Naulakallionpuisto
Lokkisaarenpuiston pohjoisosa
Haakoninlahdenpuiston pohjoisreuna
Vuosaaren liikuntapuiston frisbeegolfrata
OsBu grillipaikat
Herttoniemen liikuntapuisto
Keskuspuiston latupohjat
Leikkipuisto Mellunmäki
Leikkipuisto Rusthollari

Kadut ja puistot

Rakennettu katuala 16,6 ha
Rakennettu katuvihreä 1,2 ha
Rakennettu puistoala 16,1 ha
Vesi- ja viemäriputkea 6 500 jm
Staran ajamat lumikuormat 22 705 kpl
Vastaanotetut lumikuormat 62 430 kpl
Hoidettavat katualueet 989 ha (1 119 ha 30.9 asti)
Hoidettava katuvihreä 181 ha (260 ha 30.9. asti)
Hoidettavat puistoalueet 825 ha (876 ha 30.9. asti)
Ryhmäkasvien omatuotanto 117 500 kpl
Ryhmäkasvien hankinta 18 300 kpl
Monivuotisten kasvien hankinta 64 000 kpl

Asiantuntijapalvelut

Pohjatutkimus- ja mittalaitesennusprojekteja 55 kpl, suurimpia kohteita Malmi, Puotila, Huopalahti, Laajasalo
Maanäytekohteita 723 kpl
Testattuja maanäytteitä 4 466 kpl
Asfaltti- ja kiviainestutkimuskohteita 189 kpl
Testattuja asfaltti- ja kiviainesnäytteitä 1 105 kpl
Painumamittauksia 7 379 kpl
Kantavuusmittauksia 25 kpl

Pohjavesimittauksia 17 855 kpl
 Inklinometrimittauksia 11 111 kpl
 Satoja linjakilometrejä 3D-maatutkausta

Kulttuurihistorialliset kohteet ja arvokiinteistöt

Hakaniemen kauppahallin peruskorjaus ja huoltopihan rakentaminen
 Malmin lentoaseman terminaali
 Ratikkamuseon peltikaton kunnostus
 Yrjönkadun uimahalli, laattakorjaukset
 Villa Granvik, Mäntyniemi, purku, varastointi
 Aino Acktén huvilan tekninen peruskorjaus

Korjaus- ja uudisrakentaminen

Kannelmäen peruskoulu, julkisivu- ja vesikattotyöt
 Jakomäen sydän, tilamuutokset
 Herttoniemen sairaalan C-rakennuksen viemärisaneeraus
 Vuotalon muutostyöt
 Työterveysaseman sisäilmakorjaukset ja vesikattokorjaukset
 Päiväkoti Longinoja, uudisrakennus
 Korjaus- ja uudisrakentamisen töitä 6 016 kpl

Luonnonmukaiset alueet

Luonnonhoitotyöt kaupunkialueen metsissä 303 ha ja ulkokunnissa 53 ha
 Vaarallisten ja huonokuntoisten puiden poisto, työkohteita 1 053 kpl
 Virkistyspellot ja niityt, viljelty peltopinta-ala 331 ha
 Luonnonsuojelualueiden rakennus- ja hoitotyöt maalla ja merellä 1 400 ha
 Vuosaarenhuipun hoito ja kunnossapito 90 ha
 Vieraskasvilajien torjunta luonnonmukaisilta alueilta 1 200 h
 Opastetauluja, viittoja, reittimerkkejä ja rajamerkintöjä asennettu 250 kpl
 Laidunaitoja rakennettu 2 500 m
 Portaita rakennettu 20 m
 Polkuja sorastettu 400 m
 Pitkospuita tai siltamaisia portaita rakennettu 1 100 m
 Luontopolkuja reittimerkattu 7 000 m
 Kelluvia lintujen tarkkailurakenteita rakennettu 1 kpl
 Kotieläimiä hoidossa vuoden aikana keskimäärin noin 80 kpl.
 Jätettä nostettu merestä 97,3 m³

Logistiikkaa ja tarvikkeita

Kopiopaperia toimitettu 37,9 miljoonaa arkkia
 Kertakäyttöisiä käsipyyhkeitä toimitettu 116,9 miljoonaa arkkia
 Jätepusseja tai -säkkejä toimitettu 3,3 miljoonaa kpl
 Suojakäsineitä toimitettu 3,1 miljoonaa paria
 Nestesaippuaa toimitettu 36 181 l
 Bosti-tilauksia logistiikkakeskukselle 23 051 kpl, tilausrivejä 134 130 kpl
 Ajoneuvojen huoltoja ja korjauksia 5 467 kpl
 Tyhjennettyjä syvässäiliöitä 6 363 kpl
 Kaduilta hinattuja ajoneuvoja 16 472 kpl
 Muuttoja 1 768 kpl